

KMH Serenadensemble spelar Strauss, Mozart och Françaix

Torsdag 5 februari 18.00

Program

Richard Strauss

Serenade op. 7

Jean Françaix

Neuf pièces caractéristiques
(Nio karakteristiska stycken)

1. Presto.
2. Amoroso.
3. Notturmo.
4. Subito vivo.
5. Allegro.
6. Andantino.
7. Leggerissimo
8. Moderato.
9. Finale.

W.A Mozart

Serenade "Gran Partita"

1. Largo - Molto Allegro
2. Adagio
3. Menuetto
4. Molto Allegro

Richard Strauss Serenad i Ess-dur för blåsare, skriven när han bara var 17 år gammal, har varit en viktig del av blåsrepertoaren sedan den uruppfördes av blåsensemblen i Dresden Hoforkester den 27 november 1882 under ledning av Franz Wüllner. Framförandet markerade också Strauss första stora uruppförande utanför München, staden där han föddes och växte upp. De frodiga harmonierna och den utsökta stämföringen har gjort detta verk till en favorit för utövare och publik runt om i världen.

Neuf pièces caractéristiques (Nio karakteristiska stycken, 1973) är Françaix mästerverk för blåsinstrument. Sviten av stycken i på varandra följande kontrasterande stämningar skapar en glädjefylld fresk. Helheten uppvisar en känslig och vaken text med fint utformad harmoni.

1. Presto inleder med partituret fullt av staccatospel.
2. Amoroso är skriven i ensynkoperad 5/8. Denna rytmiska instabilitet leder till en klimax som tycks uttrycka amorös längtan.
3. Notturmo. Här spelar klarinetterna en alltmer ivrig åttondelslinje. Stämningen lugnar sedan ner sig och flöjterna tar över.
4. Subito vivo har en rastlös melodi som spelas av oboerna över en punkterad rytm av upprepade fagotttoner.
5. Allegro. Här är stämningen är tvetydig, med sin osammanhängande melodi och hotfulla ihållande toner i fagotten.
6. Andantino. Den upprepande rytmen och de uttrycksfulla harmonierna påminner om en pavane.
7. Leggierrissimo. Ett veritabelt babblande av flöjterna står i kontrast till svepande oboer på en bas av luftiga ackord.
8. Moderato. Här utvecklas en melankolisk melodi i klarinetterna, följt av oboerna.
9. Finale. Vi avrundar verket med stil, med virtuos drag och växlande rytmer genom en tät instrumental dialog.

Mozarts Serenad nr 10 i B-dur är den största av hans serenader. Verket komponerades under hans första år i Wien, mellan operan Enleveringen ur Seraljen och de tre Da Ponte-operorna Figaros bröllop, Così fan tutte och Don Giovanni.

Serenadens tillkomsthistoria är dock hölj i dunkel. Den ansågs länge ha komponerats redan 1780 eller 1781 för en konsert i München, men inget omnämnande av verket förekommer i något av Mozarts brev från den tiden. Numera, efter år av detektivarbete, tror man att delar av den framfördes första gången 1784, vid en förmånskonsert för den Wien-baserade bassethornisten och nära vännen Anton Stadler. Titeln Gran Partita gavs inte av Mozart själv utan lades till långt senare, sannolikt för att betona styckets ovanligt stora instrumentering och ambitiösa omfattning, hela sju satser. Vi spelar idag fyra av dessa.

Efter en majestätisk introduktion övergår första satsen till sin huvuddel, som är livlig och enegrgisk. Därefter följer ett lugnt adagio, som är verkets mest kända sats. Den är inte minst minnesvärd från Milos Formans film Amadeus, då Antonio Salieri, Mozarts antagonist, tycker sig höra "Guds röst" tala till honom i den ljuvliga dialogen mellan oboen och klarinetten. Denna långsamma och djupt uttrycksfulla sats anses av många vara något av det vackraste som Mozart komponerat.

En menuett följer därpå, luftig till sin karaktär, och med två mycket kontrasterande triodelar. Slutligen finalen, ett livligt rondo som sprudlar av Mozarts så typiska, lekfulla energi.